

УДК 330.3:336.7

Корнилюк Роман Васильович

доктор економічних наук,

професор кафедри банківської справи та страхування

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Kornyliuk Roman

Doctor of Economic Sciences, Professor,

Professor of the Banking and Insurance Department

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

ORCID: 0000-0002-4615-5468

DOI: 10.25313/2520-2294-2025-7-11236

РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕЛИКОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СТРУКТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

THE PERFORMANCE OF BIG BUSINESS IN UKRAINE DURING STRUCTURAL CHANGE AND FULL-SCALE WAR

Анотація. Вступ. В умовах триваючої повномасштабної війни в Україні особливої актуальності набуває дослідження і постійний моніторинг структурних трансформацій великого бізнесу. У даній статті фокусується увага на результатах топ 1000 компаній за доходами 2024 року. Детальний аналіз впливу змін у складі найбільших підприємств на стійкість економіки та ефективність державної політики в умовах нових реалій вимагає агрегації фінансових індикаторів топ-компаній, аналітичного огляду ключових тенденцій та вивчення напрямків трансформації секторально-регіональної структури великого бізнесу України.

Мета. Мета дослідження полягає у визначенні основних секторальних і регіональних трендів розвитку топ 1000 найбільших за доходами компаній України впродовж 2024 року в умовах структурної трансформації під час повномасштабної війни, що дає змогу на основі аналізу даних сформулювати комплекс рекомендацій стосовно макрофінансової стійкості та економічного розвитку.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є офіційні статистичні дані фінансової звітності юридичних осіб за 2024 рік, отримані з бази даних аналітичної системи YouControl. На першому етапі було здійснено попереднє очищення масиву даних від суб'єктів з некомерційною організаційно-правовою формою, а також від записів з ознаками очевидних помилок. Після валідації даних було здійснено ранжування підприємств за обсягами чистого доходу від реалізації продукції, що дозволило сформувати ренкінг 1000 найбільших компаній України за підсумками 2024 року. Отриману вибірку доповнено структурованою інформацією про місце реєстрації компаній, дату створення, правову форму, основний КВЕД. Подальша агрегація фінансових даних відбувалась за факторами секторальної та регіональної приналежності підприємств вибірки.

Результати. Аналіз корпоративних доходів свідчить про уповільнення зростання реальних фінансових результатів великого бізнесу України у 2024-першій половині 2025 року через вичерпання «ефекту відскоку» після рецесії та відсутність нових драйверів зростання. Попри війну, найбільші компанії демонструють адаптацію, зокрема в Києві, Дніпропетровській і Полтавській областях, тоді як активність знижується в регіонах, наближених до зони бойових дій. Найбільше постраждали споживчі галузі, телеком, ІТ, енергетика, тоді як машинобудування, фармацевтика, агросектор і металургія стабілізуються або зростають. Економічну активність підтримують держвидатки та міжнародна допомога.

Перспективи. У подальших наукових дослідженнях доцільно зосередити увагу на вивченні наслідків структурних трансформацій у галузевій структурі великого бізнесу для макрофінансової стійкості економіки України в умовах воєнного стану. Також актуальним є поглиблення аналітики стратегічних підходів до формування секторальної та регіональної економічної політики на етапі післявоєнного відновлення.

Ключові слова: великий бізнес, макрофінансова стабільність, ризик-орієнтоване управління, проектне фінансування, аналіз ринків, аналіз трендів, регіональна економіка.

Summary. Introduction. In the context of the ongoing full-scale war in Ukraine, research and monitoring of structural transformations of big business are actual and relevant. This article focuses on the results of the top 1000 companies by revenue in 2024. A detailed analysis of the impact of changes in the composition of the largest enterprises on the sustainability of the economy and the effectiveness of public policy in the new realities requires aggregation of top companies' financial indicators, analytical review of key trends and study of the directions of transformation of the sectoral and regional structure of large business in Ukraine.

Purpose. The purpose of the study is to identify the main sectoral and regional trends in the development of the top 1000 largest companies in Ukraine in 2024 in the context of structural transformation during a full-scale war, which allows to formulate a set of recommendations for macrofinancial stability and economic development based on data analysis.

Materials and methods. The research is based on official statistical data of financial statements of legal entities for 2024, obtained from the database of the YouControl analytical system. At the first stage, the data set was preliminarily cleaned from entities with a non-commercial legal form, as well as from records with signs of obvious errors. After the data validation, the companies were ranked by net sales revenue, which allowed us to form a ranking of the 1000 largest companies in Ukraine in 2024. The obtained sample was supplemented with structured information on the place of registration of companies, date of establishment, legal form, and main KVED. Further aggregation of financial data was carried out by the factors of sectoral and regional affiliation of the sample companies.

Results. An analysis of corporate earnings shows a slowdown in the growth of the real financial results of Ukraine's large businesses in 2024 and the first half of 2025 due to the exhaustion of the "rebound effect" after the recession and the lack of new growth drivers. Despite the war, the largest companies are adapting, particularly in Kyiv, Dnipro, and Poltava regions, while activity is declining in regions close to the war zone. Consumer, telecom, IT, and energy industries have been hit hardest, while machine building, pharmaceuticals, agriculture, and metals are stabilizing or growing. Economic activity is supported by government spending and international assistance.

Discussion. Further research should focus on the consequences of structural transformations in the sectoral structure of large business for the macro-financial stability of Ukraine's economy under martial law. It is also relevant to deepen the analysis of strategic approaches to the formation of sectoral and regional economic policy at the stage of post-war recovery.

Key words: big business, macrofinancial stability, risk-oriented management, project finance, market analysis, trend analysis, regional economy.

Постановка проблеми. В умовах повномасштабної війни набуває особливої актуальності дослідження діяльності найбільших компаній України за обсягом отриманих доходів, адже підприємства великого бізнесу визначають можливості фінансування бюджетних видатків, рівень макрофінансової стійкості та здатність економіки до адаптації. Продовжуючи серію досліджень автора вибірки топ 1000 найбільших компаній за обсягами доходів у 2023 р. [1], у даній статті фокусується увага на результатах представників великого бізнесу за підсумками 2024 року. Адже, як засвідчують отримані дані відкритих джерел, зміни у галузевій структурі та регіональному розподілі доходів топ компаній продовжуються. Детальний аналіз впливу цих змін на стійкість економіки та ефективність державної політики в умовах нових реалій не можливий без агрегації фінансових індикаторів топ-компаній, аналітичного огляду ключових тенденцій та вивчення напрямків трансформації секторально-регіональної структури великого бізнесу України.

У 2024 році тисяча найбільших підприємств України забезпечила 52% сукупного чистого доходу країни від реалізації продукції [2; 3]. Це свідчить про їхню вагомую роль в економіці країни. Ці підприємства охоплюють широкий спектр економічних сфер, зокрема енергетику, аграрний сектор, інформаційні технології, торгівлю та промислове виробництво. Попри загальне посилення лідерських

позицій найбільших компаній, спостерігаються зрушення у їхньому галузевому складі: на тлі інфляції, демографічного тиску та наслідків війни зафіксовано скорочення доходів у споживчих і видобувних секторах, тоді як зростання або стабілізацію демонструють машинобудування, фармацевтика, легка промисловість та інші експортноорієнтовані галузі. Значущі просторові відмінності також чинять вплив на динаміку формування доходів: понад 50% підприємств сконцентровано в Києві, тоді як інші провідні індустріальні області теж здійснюють істотний внесок у сукупні макроекономічні показники. Це зумовлює потребу у поглибленому дослідженні зазначених процесів, що є критично важливим для ідентифікації основних тенденцій трансформації національної економіки та обґрунтування стратегічних пріоритетів її подальшого зростання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми діяльності бізнесу в умовах російсько-української війни стають предметом дедалі більшої кількості наукових досліджень. Це зумовлено потребою пошуку ефективних підходів до адаптації та підтримки підприємств у кризових умовах. Суттєвий вклад у дослідження даної проблематики здійснили такі фахівці як А. Длігач [4], М. Самойлюк [5], М. Клімак, Т. Вландас [6], О. Коваленко, М. Сосновська [7] та інші. Аналітичні підходи, використані згаданими авторами, охоплюють широкий спектр — від якісних досліджень на основі опитувань пред-

ставників бізнесу з подальшим розрахунком Індексу ділової активності UBI [4], до кількісного аналізу емпіричних часових рядів із різних секторів економіки [5; 6], а також систематизації нових знань і фактів щодо трансформації бізнес-середовища в умовах воєнного стану [7]. Значну аналітичну цінність становлять також регулярні звіти таких установ, як Центр економічної стратегії [2], Інститут економічних досліджень та політичних консультацій [5], Європейська бізнес-асоціація [6] та Національний банк України [7], які поєднують результати опитувань бізнесу з аналізом тенденцій макрофінансових індикаторів. У той же час спостерігається нестача прикладних досліджень із використанням макро-, секторального та регіонального аналізу, заснованого на агрегованих мікроданих фінансової звітності підприємств, що дозволяє глибше осмислити поточні тенденції розвитку великого та середнього бізнесу; ця стаття є одним із перших кроків до заповнення зазначеної прогалини у знаннях про вплив війни на бізнес-середовище України.

Метою статті є визначення основних секторальних і регіональних трендів розвитку топ 1000 найбільших за доходами компаній України впродовж 2024 року в умовах структурної трансформації під час повномасштабної війни, що дає змогу на основі аналізу даних сформулювати комплекс рекомендацій стосовно макрофінансової стійкості та економічного розвитку.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є офіційні статистичні дані фінансової звітності юридичних осіб за 2024 рік, отримані з бази даних аналітичної системи YouControl Market [2]. На першому етапі було здійснено попереднє очищення масиву даних від суб'єктів з «некомерційною» організаційно-правовою формою, а також від записів з ознаками очевидних помилок (зокрема, підприємств малого бізнесу, які, ймовірно, некоректно заповнили звітність у невідповідних одиницях виміру).

Після валідації даних було здійснено ранжування підприємств за обсягами чистого доходу від реалізації продукції, що дозволило сформувати ренкінг 1000 найбільших компаній України за підсумками 2024 року. Отриману вибірку доповнено структурованою інформацією про місце реєстрації компаній (місто, область), дату створення, правову форму, основний КВЕД. Згідно з останнім кожній компанії присвоєно узагальнений маркер сектора економіки, релевантний для аналітичних цілей дослідження. Okремо зазначимо, що банківські установи та значна частина небанківських фінансових посередників були виключені з вибірки у зв'язку з особливостями фінансової звітності, які не містять показника «чистий дохід» у формі № 2 (звіт про фінансові результати).

З метою підвищення точності класифікації за видами діяльності, дані про основний КВЕД були додатково перевірені та уточнені через офіційні вебсайти компаній та інші відкриті джерела, що

дозволило скоригувати фактичну спеціалізацію підприємств у межах фінальної вибірки.

Виклад основного матеріалу. За підсумками 2024 року сукупний обсяг чистого доходу від реалізації продукції тисячі найбільших підприємств України становив 8,2 трлн. грн, що перевищує аналогічний показник попереднього року на 15%. Попри уповільнення темпів зростання в умовах третього року повномасштабної війни, великий бізнес демонструє збереження спроможності до формування доходів та забезпечення прибутковості. У межах дослідження здійснено агрегування показників чистого доходу від реалізації продукції топ-1000 найбільших українських компаній за галузевою та регіональною ознаками, а також проведено порівняльний аналіз із даними попередніх періодів.

Секторальна структура великого бізнесу України. До складу тисячі найбільших компаній України за обсягом чистого доходу у 2024 році входять представники широкого кола галузей національної економіки (табл. 1).

Найбільшу чисельність серед них мають підприємства харчової промисловості (140 компаній), сільськогосподарства (113), електроенергетики (109) та нафтогазового сектору (101). У секторах оптової та роздрібної торгівлі, а також машинобудування кількість компаній, включених до вибірки, перевищує 50 одиниць у кожному.

Згідно з результатами ранжування за обсягом чистого доходу, перше місце у структурі доходів топ-1000 підприємств посіла електроенергетика — майже 1,4 трлн. грн або 16,7% від загального обсягу. За підсумками 2024 року цей сектор випередив нафтогазову галузь, частка якої зменшилась до 15,4% (табл. 1).

Третє місце за обсягами реалізації продукції займає роздрібна торгівля, частка якої в загальних доходах скоротилася з 10,6% до 9,6%. Далі йдуть сільське господарство (8,9%), що випередило харчову промисловість (8,4%). Металургійна галузь, попри незначне зростання частки з 6,5% до 6,9%, посідає шосту позицію. У сегменті середньої концентрації доходів (3–6% від загальної суми) зберігаються такі галузі, як оптова торгівля, транспорт і логістика, тютюнова промисловість, фармацевтика, машинобудування, торгівля автотранспортом та хімічна промисловість. Сектори інформаційних технологій та телекомунікацій демонструють тенденцію до поступового скорочення частки в загальній структурі доходів великого бізнесу — з 1,1% до 1% відповідно.

Аналіз показників рентабельності засвідчив, що при значних обсягах доходів електроенергетика та роздрібна торгівля характеризуються низьким рівнем чистої маржі (0,6% та 1,3% відповідно), що може свідчити про високу конкуренцію або підвищену витратність бізнес-процесів в умовах воєнної економіки. Лідерами за обсягом прибутку стали нафтогазовий (57 млрд. грн) та аграрний сектори (38 млрд.

грн). Найвищі відносні показники рентабельності продажу зафіксовано у сферах реклами та маркетингу (32%), телекомунікацій (22%), меблевого виробництва (14%) та інформаційних технологій (13%).

Динаміка секторальної трансформації великого бізнесу. У 2024 році склад переліку 1000 найбільших компаній України оновився на 22% порівняно з попереднім роком, що засвідчує значну динаміку в середовищі великого бізнесу. Із ренкінгу вибуло 216 компаній, що пояснюється переважно зменшенням обсягів реалізації, банкрутствами або

фізичним знищенням потужностей, а також несвоєчасним або відсутнім поданням фінансової звітності. Найбільші втрати зафіксовано у нафтогазовому секторі, а також серед оптової і роздрібною торгівлі, тоді як до вибірки увійшли нові гравці з аграрної та фармацевтичної сфер.

Сумарний чистий дохід компаній із топ 1000 за підсумками 2024 року сягнув 8,2 трлн. грн, що на 15% більше за аналогічний показник 2023 року. Враховуючи інфляцію на рівні 12%, реальний приріст доходів становив лише близько 3%, що свідчить про уповіль-

Таблиця 1

1000 найбільших компаній України у розрізі секторів економіки у 2024 р.

Сектор	Чистий дохід компаній, млрд. грн, 2024 рік	Сукупна частка компаній в доходах топ 1000, %, 2024 рік	Приріст частки сектору в доходах топ 1000, 2024, п.п.	Кількість компаній в топ 1000, 2024 рік
Електроенергетика	1372.8	16.7	0.7	109
Нафтогазовий сектор	1267.0	15.4	-1.4	101
Роздрібна торгівля	788.0	9.6	-1.1	55
Сільське господарство	731.8	8.9	1.8	113
Харчова промисловість	687.5	8.4	0.1	140
Металургія	568.9	6.9	0.4	47
Оптова торгівля	352.2	4.3	-1.0	63
Транспорт і логістика	338.9	4.1	0.1	34
Тютюнове виробництво	330.5	4.0	0.1	17
Фармацевтика	286.5	3.5	0.4	47
Машинобудування	281.9	3.4	0.8	53
Торгівля автотранспортом	259.4	3.2	0.1	49
Хімічна промисловість	252.3	3.1	0.6	44
Вугільна промисловість	99.9	1.2	-0.4	6
Телекомунікації	81.4	1.0	-0.1	6
Інформаційні технології	78.8	1.0	-0.2	20
Будівництво	76.9	0.9	0.0	19
Деревообробно-паперова промисловість	64.3	0.8	-0.1	13
Нерудна промисловість	58.3	0.7	-0.1	15
Азартні ігри та лотереї	53.9	0.7	-0.1	8
Фінанси	53.4	0.6	-0.4	12
Коксохімічна промисловість	38.9	0.5	0.1	2
Готельно-ресторанний бізнес	21.3	0.3	-0.1	2
Операції з нерухомістю	20.6	0.2	0.0	3
Легка промисловість	20.2	0.2	0.1	5
Наукові дослідження	10.3	0.1	-0.2	4
Реклама і маркетинг	9.4	0.1	0.0	4
Водопостачання та утилізація	8.7	0.1	0.0	3
Охорона здоров'я	8.4	0.1	0.0	3
Меблева промисловість	7.8	0.1	0.0	2
Архітектура та інжиніринг	2.4	0.0	-0.3	1
Усього	8232.5	100.0	-	1000

Джерело: розроблено автором на основі [2]

нення темпів зростання великого бізнесу в умовах важкої війни. Окремі галузі, зокрема оптова торгівля, вугільна промисловість, готельно-ресторанний бізнес, ІТ та сектор наукових досліджень, демонструють навіть номінальне зниження доходів.

Спостерігається також зменшення частки у загальних доходах топ 1000 з боку традиційно потужних секторів: нафтогазового (–1,4 п.п.), роздрібною торгівлі (–1,1 п.п.), оптової торгівлі (–1 п.п.), вугільної промисловості та телекомунікацій. Така динаміка зумовлена як прямими наслідками воєнних дій (втрата активів, логістичні труднощі), так і структурними зрушеннями: зниженням споживчого попиту, кадровими дефіцитами, а також релокацією бізнесу. Натомість низка секторів демонструє суттєве зростання виторгу: машинобудування (+52%), хімічна промисловість (+45%), сільське господарство (+44%). Зростання частки в доходах ренкінгу спостерігається у сільському господарстві (+1,8 п.п.), машинобудуванні (+0,8 п.п.), енергетиці, хімічній промисловості та фармацевтиці, що відображає по-

ступове переорієнтування української економіки в умовах війни.

Географічна концентрація найбільших компаній України. У 2024 році місто Київ залишається беззаперечним центром концентрації великого бізнесу в Україні: тут зареєстровано 426 компаній, які сукупно забезпечують понад 52% загального обсягу доходів топ 1000 підприємств. Ще 26% чистих доходів від реалізації продукції припадає на великі компанії, зареєстровані в промислово розвинених регіонах — Дніпропетровській, Київській, Львівській та Запорізькій областях. П'ятірку лідерів за рівнем доходів доповнюють Полтавська, Одеська, Черкаська, Вінницька та Волинська області, частка кожної з яких коливається в межах 1,9–2,7%. Водночас у решті регіонів країни сумарний внесок кожного в доходи першої тисячі компаній не перевищує 1,6%.

Найменша кількість представників великого бізнесу спостерігається в Чернівецькій (7 компаній) та Донецькій (5 компаній) областях. При цьому підприємства, зареєстровані в Автономній Республіці

Таблиця 2

1000 найбільших компаній України у розрізі регіонів держреєстрації за підсумками 2024 р.

№	Регіон	Кількість компаній з топ 1000, 2024 рік	Чистий дохід компанії, млрд. грн, 2024 рік	Сукупна частка компаній в доходах топ 1000, %, 2024 рік
1	Київ	426	4 283.4	52.0%
2	Дніпропетровська обл.	94	1 051.2	12.8%
3	Київська обл.	67	506.3	6.1%
4	Львівська обл.	57	368.9	4.5%
5	Запорізька обл.	24	229.3	2.8%
6	Полтавська обл.	43	226.3	2.7%
7	Одеська обл.	34	189.0	2.3%
8	Черкаська обл.	29	188.2	2.3%
9	Вінницька обл.	31	178.0	2.2%
10	Волинська обл.	21	154.2	1.9%
11	Харківська обл.	31	131.3	1.6%
12	Миколаївська обл.	14	93.5	1.1%
13	Житомирська обл.	13	86.8	1.1%
14	Закарпатська обл.	12	69.1	0.8%
15	Івано-Франківська обл.	12	65.6	0.8%
16	Тернопільська обл.	15	65.4	0.8%
17	Донецька обл.	5	65.4	0.8%
18	Хмельницька обл.	15	64.2	0.8%
19	Кіровоградська обл.	16	59.7	0.7%
20	Чернігівська обл.	13	48.9	0.6%
21	Сумська обл.	10	42.4	0.5%
22	Рівненська обл.	11	35.9	0.4%
23	Чернівецька обл.	7	29.5	0.4%
	Усього	1 000	8 232.5	100.0%

Джерело: розроблено автором на основі [2]

Крим, Луганській та Херсонській областях, повністю відсутні в переліку топ 1000 через наслідки збройної агресії РФ та окупацію відповідних територій (табл. 2).

Результати аналізу підтверджують, що географічна структура великого бізнесу в Україні продовжує адаптуватися до умов війни, формуючи нову просторову конфігурацію. Зміни, ініційовані повномасштабним вторгненням у 2022 році, зумовили зміщення бізнес-активності на користь більш безпечних регіонів у центрі та заході країни. Попри загальні втрати, великі підприємства демонструють здатність до збереження операційної діяльності у промислових осередках, віддалених від лінії фронту, тоді як у традиційно потужних, але уражених війною регіонах — таких як Одеська, Харківська, Донецька, Луганська та Херсонська області — спостерігається істотне згортання бізнес-присутності.

Регіональні тренди розвитку великого бізнесу. У 2024 році регіональна структура сукупного виторгу першої тисячі найбільших підприємств України зазнала помірних, але показових змін. Столиця традиційно зберегла лідерство: компанії, зареєстровані в місті Києві, забезпечили приріст чистих доходів на 570 млрд. грн (+15% порівняно з 2023 роком), що супроводжувалося збільшенням частки в загальному виторзі топ 1000 на 0,2 процентного пункта. Вагомий приріст обсягів реалізації продемонстрували також компанії з Дніпропетровської (+175 млрд. грн; +20%) та Полтавської (+62 млрд. грн; +38%) областей, кожна з яких додала по 0,5 п.п. до частки в доходах вибірки.

Найбільше зростання у відносному вираженні зафіксовано в Закарпатській області, де сукупний дохід підприємств топ 1000 збільшився на 97% (+34 млрд. грн). Натомість у Львівській області темпи приросту значно сповільнилися порівняно з попередніми роками і становили лише 0,8% (+2,8 млрд. грн). Найбільше зниження частки у загальному виторзі спостерігалось в Одеській області (–0,9 п.п. або –37 млрд. грн). Скорочення доходів також торкнулося Харківської (–0,4 п.п.), Донецької (–0,3 п.п.) та Сумської (–0,1 п.п.) областей, що пояснюється близькістю до бойових дій і погіршенням безпекової ситуації.

Водночас, незважаючи на перебування в зоні підвищеного ризику, великі підприємства Запорізької та Миколаївської областей демонструють ознаки антикрихкості. У цих регіонах зафіксовано приріст сукупного виторгу відповідно на 48 млрд. грн (+0,3 п.п.) та 32 млрд. грн (+0,3 п.п.), що свідчить про поступове відновлення бізнес-активності. Загалом, корпоративний сектор Півдня та Сходу країни, попри масштабні руйнування та безпекові виклики, зберігає істотне значення в економічній системі України.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Аналіз динаміки корпоративних доходів засвідчив подальше уповільнення темпів зростання реальних фінансових результатів великого бізнесу України у 2024 році. Це зумовлено вичерпанням «ефекту відскоку» після глибокої економічної рецесії, спричиненої повномасштабною війною, та відсутністю нових інвестиційних і внутрішньоекономічних драйверів зростання. Попри це, збереження позитивної динаміки у низці секторів в умовах воєнного конфлікту свідчить про відносну адаптацію найбільших компаній до кризи.

Регіональний розподіл доходів демонструє посилення позицій Києва, а також індустріально розвинених Дніпропетровської та Полтавської областей, що зміцнили свої ролі як центри великого бізнесу. Водночас фіксується суттєве скорочення активності в Харківській, Одеській, Донецькій та Сумській областях, зумовлене безпековими ризиками та логістичними обмеженнями. Певну стійкість демонструють Запорізька та Миколаївська області, попри географічну близькість до зони бойових дій.

У галузевому вимірі найбільшого зниження зазнали сектори, орієнтовані на кінцевого споживача, — зокрема торгівля, телеком, ІТ, HoReCa — що пов'язано з падінням купівельної спроможності, демографічними втратами та інфляційним тиском. Також відзначено зменшення доходів у нафтогазовій та вугільній промисловості через пряму шкоду від воєнних дій. Водночас зафіксовано зростання або стабілізацію у низці важливих секторів, зокрема машинобудуванні, фармацевтиці, електроніці, легкій промисловості. У 2024 році почали відновлювати свої позиції й традиційні експортноорієнтовані галузі — електроенергетика, агросектор, харчова, хімічна промисловість та металургія. Ключову роль у підтримці економічної активності відіграють державні видатки, зокрема оборонного спрямування, а також фінансова допомога міжнародних партнерів, що забезпечує макростабільність.

У подальших академічних дослідженнях доцільно акцентувати увагу на вивченні наслідків трансформацій у галузевій структурі великого бізнесу для загальної фінансової стабільності економіки України в умовах воєнного часу. Окремо слід оцінити результативність урядових ініціатив із підтримки переробної промисловості. Варто також проаналізувати роль зафіксованого зростання традиційних експортних напрямів та сектору військових технологій у формуванні довгострокових економічних орієнтирів. Такі дослідження сприятимуть вдосконаленню державної економічної стратегії, спрямованої на забезпечення стійкого розвитку, відновлення та модернізації країни.

Література

1. Корнелиук Р. В. Великий бізнес України в умовах повномасштабної війни: динаміка розвитку топ 1000 компаній. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2024. № 8. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2024/8/10294> (дата звернення: 24.07.2025).
2. Державна служба статистики України: офіційний вебсайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 24.07.2025).
3. *YouControl Market*: офіційний вебсайт. URL: <https://youcontrol.market/> (дата звернення: 24.07.2025).
4. Длігач А. Сценарій зростання ВВП України до трильйона доларів. *Економічна правда*. 2025. URL: <https://epravda.com.ua/finances/scenariy-zrostannya-vvp-ukrajini-do-trilyona-dolariv-809203/> (дата звернення: 24.07.2025).
5. Самойлюк М. Трекер економіки України під час війни. *Центр економічної стратегії*. 2025. URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/> (дата звернення: 24.07.2025).
6. Klymak M., Vlandas T. Governance in times of war: Public procurement in Ukraine. *PlosOne*. 2024. URL: <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0305344> (дата звернення: 24.07.2025).
7. Коваленко О., Сосновська М. Особливості економічної діяльності українського бізнесу в умовах війни. *Молодий вчений*. 2025. № 1 (132): 169–176.
8. Нове Щомісячне опитування підприємств. Український бізнес під час війни. *Інститут економічних досліджень та політичних консультацій*. 2025. Вип. 37. URL: http://www.ier.com.ua/ua/proekt_dilova_dumka/survey (дата звернення: 24.07.2025).
9. Європейська бізнес-асоціація. Бізнес в умовах війни. *NV-Бізнес*. 2022. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/economics/ukrajinskiy-biznes-pokrashchiv-ocinku-finansovoji-stiykosti-opituvannya-yeba-infografika-50262837.html> (дата звернення: 24.07.2025).
10. Щомісячний макроекономічний та монетарний огляд: липень 2025 року. *Національний банк України*. 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/makroekonomichniy-ta-monetarniy-oglyad-lipen-2025-roku> (дата звернення: 24.07.2025).

References

1. Kornyliuk, R. (2024). Velykyj biznes Ukrayiny v umovah povnomasshtabnoyi vijny: dynamika rozvytku top 1000 kompanij [Big business in ukraine under a full-scale war: development dynamics of top 1000 companies]. *Internauka*. 2024. Vol. 8. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2024/8/10294> [in Ukrainian].
2. YouControl Market. Official website. URL: <https://youcontrol.market/>
3. State Statistics Service of Ukraine. Official website. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
4. Dligach, A. (2025). Scenarij zrostannya VVP Ukrayiny do tryljona dolariv [Scenario of Ukraine's GDP Growth to One Trillion Dollars]. *Ekonomichna pravda*. 2025. URL: <https://epravda.com.ua/finances/scenariy-zrostannya-vvp-ukrajini-do-trilyona-dolariv-809203/> [in Ukrainian].
5. Samoiliuk, M. (2025). Treker ekonomiky Ukrainy pid chas viiny [Tracker of Ukraine's economy during the war]. *Centre of Economic Strategy*. 2025. URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/> [in Ukrainian].
6. Klymak M., Vlandas T. (2024). Governance in times of war: Public procurement in Ukraine. *PlosOne*. URL: <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0305344>.
7. Kovalenko O., Sosnovska M. (2025). Osoblyvosti ekonomichnoyi diyalnosti ukrajinskoho biznesu v umovakh vijny [Features of the Economic Activity of Ukrainian Business in Wartime Conditions]. *Young Scientist*. No. 1 (132). 169–176. [in Ukrainian].
8. IED (2025). Nove Shchomisiachne opytuvannya pidpriemstv. Ukrainskyi biznes pid chas viiny [New Monthly Business Survey. Ukrainian business during the war]. URL: http://www.ier.com.ua/ua/proekt_dilova_dumka/survey [in Ukrainian].
9. European Business Association (2022). Biznes v umovakh viiny [Business under the war]. *NV-Biznes*. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/economics/ukrajinskiy-biznes-pokrashchiv-ocinku-finansovoji-stiykosti-opituvannya-yeba-infografika-50262837.html> [in Ukrainian].
10. NBU (2025). Shchomisiachnyi makroekonomichnyi ta monetarniy ohliad: lypen 2025 roku [Monthly macroeconomic and monetary review: July 2025]. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/makroekonomichniy-ta-monetarniy-oglyad-lipen-2025-roku> [in Ukrainian].